

Türk kadınları millî vazifeye hazır olmalıdır

İngiltere - İtalya

Bütün Yakın Şark ve Akdeniz Büyük Britanya için, Mister Çörçilin sarahaten söylediği vehile, nihayet tâli bir şahad. Davanın siktet merkezi. Atlantik harbi ve Amer. ka ile muvasalasidir. A dalar masun kaldıkça. harp hem uzaya hem çürüyebilir.

Yazan: Prof. Şükrü Baban

Bu muharebede başlangıçtan beri İtalya ile İngilterenin mütaka-bil vaziyetleri muhtelif ve dikkate değer safhalardan geçmiştir. Almanya ile İngiltere durumu âdeti bir nevi düz çizgi üzerinde seyrettiği halde İtalya - Britanya vaziyetleri çok ivme ve inişli yokuşlu olmuştur.

Roma, Almanya ile garp demokrasileri arasında ihtilaf başlamak üzere iken bir nevi mutavassıt gibi araya girmek teşebbüsünde bulundu ve Lehistan'da Alman orduları ilerlerken nihai bir meydanlık teklifi etti. Pariste o zamanki başvekil Daladye'nin kabul etmediği bu siyasi araya girme Londra'nın tasvibine mazhar olmadı ve Senecymis kabinesi haliharp te olduğunu ilân eriverdi. Beş altı saat bir teahhürle Fransa için aynı hareket hattını ittihaz etmekten başka yapılacak bir şey kalmıyordu.

Senyör Mussolini derhal harbe girmeğe lüzum görmiyerek bitaraf değil yeni bir formül ile harp hârici olduğunu ilân etti ve böylece, kendisini rencide etmek istemeyen Büyük Britanyanın ablukasında imtiyazlı bir mevkie sahip oldu.

Öyle bir mevki ki mağlûbiyet ve imzâlılardan sonra Peten Fransası bu derece müteber bir muameleyi istihlal edemedi. Halbuki İtalya ağırlık ihtimal ithal ettiği bir çok iptidai maddeleri Mihver arkadaşına devir ve teslim ediyordu.

Fransanın mağlûbiyeti bir emrivaki olunca ve bu cihetten İtalya Paris sefiri vasıtasıyla haberdar olunca harp haricliğini, harbe müte-kaddim duruma ve onu da nihayet fiili harp şekline ifraz etti.

Büyük Britanya yalnız kalmış, evvelce yalnız olan Almanya da yeni bir arkadaş bulmuş idi. Demokrasî cephesinin zayıfladığı ve unsurlardan birinin aradan çektiği bir sırada Mihverin iki kuvvetinin de birleşmesi Berlin ve Romanın yalnız İngiltereye karşı başlıya çek harbi hiç de küçük görmediklerine kat'i bir delil sayılabilir. İtalyanın vazifesi vazih olarak anlaşıyordu ki İngiltereyi Akdenizde ve imparatorluk muvasala yollarında izâç etmek, hırpalamak, merkezden kuvvetler ayırmağa mecbur etmek ve böylece Almanya'ya doğrudan doğruya Adalara karşı bir hareket kâfi derecede serbesti bahşeyilecek idi.

Mücadelenin bu ilk safhasında İtalya rolünü şikâyeti mucip olmayacak bir surette oynadı. Libya'da Graziani orduları Mısır topraklarına kadar girdi, Somali kâmilan istilâ edildi, Akdenizde seyrisfer bir aralık inkitaa uğratılabildi. Mısra yardım bütün Afrikayı dolayarak Ümidburnu yolile yapılmaya başladı.

Fakat ikinci safha gelmekte gecikmedi. İngiltere iki hasımdan evvelâ zayıf gördüğünü bertaraf etmek lüzum geldiğine kani oldu ve kendisi Fransayı elden çıkarmış olmasına mukabil İtalyayı da Almanya için işe yaramaz ve belki de bir yük haline sokmak istedi. General Wavel hareketi, Habesistan'daki temizleme, Somalinin tahiri İtalyayı umumi bakımdan salandırdığı gibi bilhassa Akdeniz durumu tamamen değişti. Yunanistan harpte olduğuna göre (Devamı 4 üncü sayfada)

Türk kadınının ezeli hasletini yeniden meydana koymak fırsatı gelmiş bulunuyor

Bayan Mevhibe İnönü'nün Türk kadınlarına beyannameleri

Yardım Sevenler Cemiyeti Hâmi Reisi Bayan Mevhibe İnönü'nün Türk kadınlarına şu beyannameyi neşretmiştir:

«Türk kadını, Türk vatanının her Türk ferdinden gündelik işleri dışında, büyük hizmetler beklediği günler deyiz. Böyle günler, kadın erkek, bütün Türk milletine şuur ve hamlere veren günlerdir.

Türk kadını her büyük günde, erkeğinin yanındadır. Erkeğine eştir. Bu ezeli hasleti yeniden meydana koymak fırsatı gelip çatmıştır. Yardım Sevenler Cemiyeti: Sizlere Milli Müdafaa hizmetlerinde gönüllü hastabakıcı olmak, asker hastanelerinin muhtelif servislerinde çalışmak, ordunun ihtiyacı olan malzemeyi hazırlamak ve dikmek için Ankaradaki ilk tecrübe-lerile muvaffakiyetli imkânlar hazırlamış ve rehber olmuş bulunmaktadır. Her şehirde buna benzer imkânlar vardır. Bütün Türk kadınlarını, ce-

Sayın Bayan Mevhibe İnönü miyet hayatına yararlı Milli Müdafaa hizmetlerine hazır olmağa davet ediyorum.» Yardım Sevenler Cemiyeti Hâmi Reisi MEVHİBE İNÖNÜ

Beş ve altıncı kafileler bugün hareket ediyor

ANADOLUDA KİRA İHTİKÂRI YAPILMAMASI İÇİN TEDBİR ALINDI

Anadoluya gidenler memnun

Hükümet hesabına meccanen Anadolu'ya gitmek için beyanname verip bilet alanların 5 ve 6 ncı kafileleri bugün şehrimizden ayrılacaklardır.

Trak vapuru Mudanyaya gidecek kafileyi alarak saat 10 da Galata rıhtımından hareket edecek.

Saat 18 de yine Galata rıhtımından kalkacak olan Aksu vapuru da Bartın muntakasına gidecek olanları nakledecektir.

İstanbuldan Anadolu'ya gideceklerle, civardaki köylere ve sayfiye yerlerine nakledeceklerin kira ihtikârı ile karşılaşmalarını için hükümet tarafından yeni tedbirler alınmış ve alâkadarlara da bir tamim yapılmıştı. Bu tamim mucibince şehrimiz belediyesi bir kira

bürosu kurmak için hazırlıklara geçmiştir. Evlerini kiraya vereceklerle ev kirahyacaklar buraya mu-racaat edeceklerdir.

YOLCULARIN MEMNUNİYETİ
İnebolu 4 (A.A.) — İstanbuldan devlet hesabına Anadolu'ya geçmek isteyenlerden ikinci kafileyi hâmil bulunan Ankara vapuru dün buraya gelmiş ve yolcularını çıkarak tekrar İstanbul dönmüştür. Yolcular gerek vapurda ve gerek limanımızda tahliye esnasında gör-dükleri kolaylıklardan ve yardım-lardan memnuniyetle bahsetmek tedirler.

İtalyanlar çok memnun

Slovenlerin topraklarının merkezi Lubliana ile birlikte İtalyaya ilhakı tabii bir halmış

Almanlarda bazı yerleri ilhak edecek

Roma, 4 (A.A.) (D.N.B.) — Bütün akşam gazeteleri Lubliana vilâyetinin İtalyaya ilhakını se-lâmlamaktadırlar. Giornale d'Italia gazetesi şun-ları yazıyor: Sloven topraklarının mühim bir kısmı bu minatakanın merkezi Lubliana şehri ile beraber bugün-den itibaren İtalyan krallığının (Devamı 4 üncü sayfada)

Irak cephesi ne

İngilizler Iraklıları Basradan tardettiler

İngiliz tayyareleri Irak topçularını bombardıman etti

Irak Almanyadan yardım istememiş

Londra 4 (A.A.) — İngiliz harbiye nezaretinin tebliği:

2 Mayısta, Irak'tan Habbaniyede muhasemat başladıktan sonra kuvvetlerimiz Basrada doklar munta-kasını, deniz hava üssünü ve elektrik santralını işgal etmişlerdir. Irak kuvvetlerinin oralardan çekilişi daha evvelden muayyen bir müddet verilerek istenilmiş ve yüksek rütbeli bir Irak subayı buna muvafakat eylemişti. Fakat mezkûr mühlet bittiği halde Irak kuvvetleri çekilmek için hiç bir tedbir almadıklarından kuvvetlerimiz onları oradan tayyare ve topçu bombardımanlarıyla taretmişlerdir.

Habbaniyede iki sahayı kitala-rımız kullanmaktadır. Cumartesi sabahı İngiliz bomba tayyareleri Iraklıları durdurmuş. Iraklıların topçu ateşi fasılalı olmuştur.

DÜN SABAH ALINAN MALUMAT
Londra 4 (A.A.) — Bu sabah erken saatlerde öğrenildiğine göre, Britanya ve Irak kuvvetleri arasında, (Devamı 4 üncü sayfada)

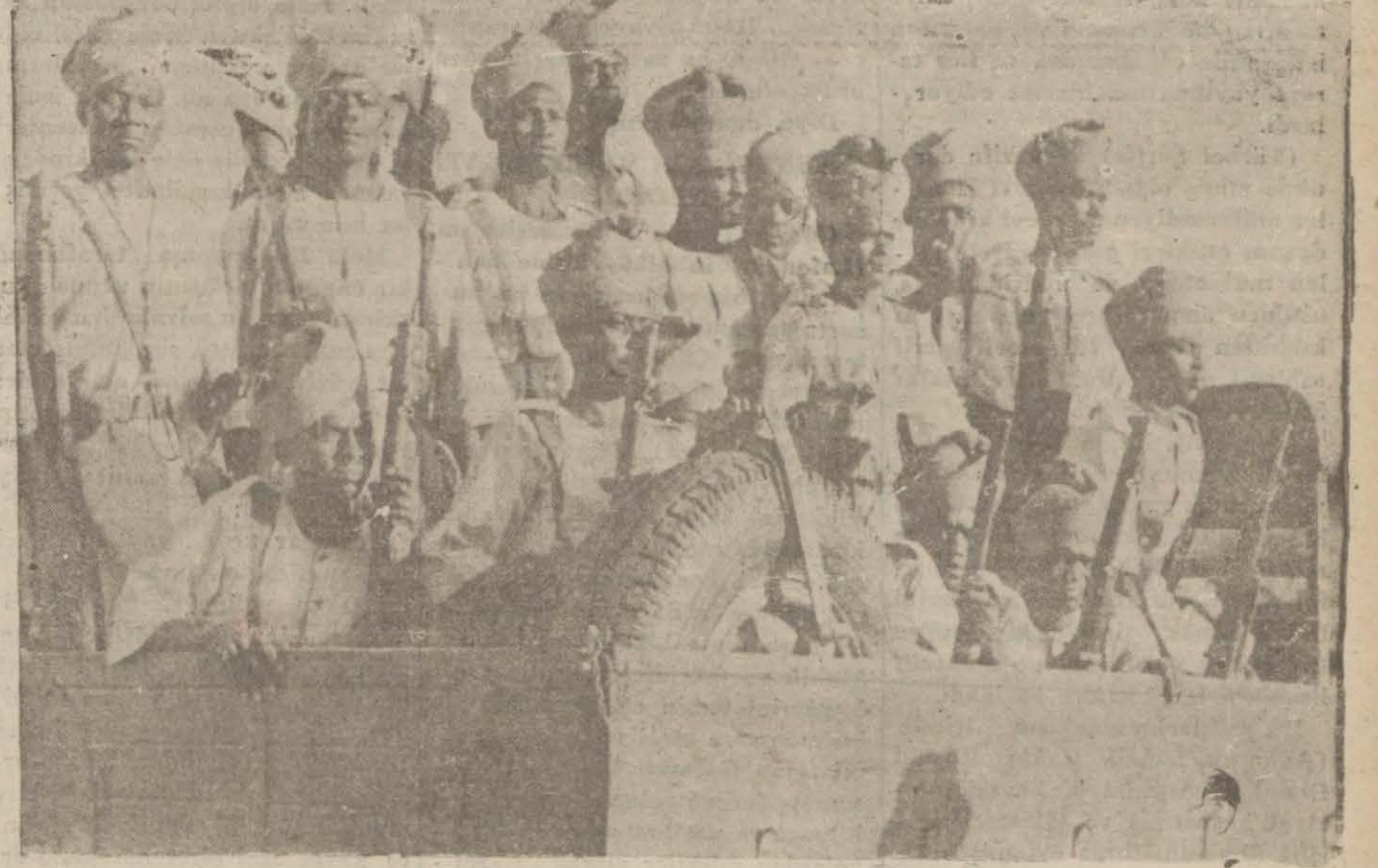
TOBRUKTA

İngilizler taarruzu durdurdu

Yunanistanda kalan 12 bin İngiliz askerinin akibeti meçhul

Kahire 4 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, düşmanın Tobruğa yaptığı taarruz durdurulmuş ve düşman tankları çekilmiştir.

12 BİN ASKER NE OLDU?
Sidney 4 (A.A.) — Avustralya harbiye nazırı Spender'in aldığı haberlere göre, Avustralyalılar, daima Tobruğu şevkle ve secaatle (Devamı 4 üncü sayfada)

Irak cephesinde harbeden Hindli askerlerden bir grup

Irak ve komşularının mevkiini gösteren harita

Irakın dayana-bilmesi imkânsız görüyor

70 bin asker ve 50 tayyare ile

300 binkm.lik bir arazi müdafaa edilebilir mi?

Beyrut, 4 (A.A.) — Havas - Ofi bildiriyor:

Irak'da İngiltereye karşı açılan muhasama, Irak ordusuna, kat'i bir askeri muvaffakiyet elde etmek değilse bile, acaba İngiliz kitalarını tutabilmek ve yalnız Irak'da değil fakat aynı zamanda orta şarkta İngiliz kitalarının ter-tibini değiştirebilmek imkânını verecek mi?

Irak ordusunun objektif bir tetkika tabii tutulması şu tahminlerde bulunma-yı mümkün kılar gibidir. Eğer Rasid Ali hükümeti yalnız Irak ordusuna güvenecek ise, Irak bir kaç seneden beri askeri sahada büyük gaye-tine (Devamı 4 üncü sayfada)

Hitlerin Portekize teklifi

Almanya Portekizin hava deniz üslerinden istifade etmek istiyor

Londra, 4 (A.A.) — Ofi: Gazeteler, Portekizin vaziyeti hakkında mütalealar neşreylemek tedir. Bazı gazeteler, İberik yarım adasından alman bir muhabir telgrafına istinaden, Hitlerin Salazar'a gir garanti teklifinde bulun-duğunu (Devamı 4 üncü sayfada)

Hitler Dediki:

Yeni Türkiyenin Büyük ve Dahî yaratıcısıdır ki eski müttefiklerine kalkınmak için muhteşem misali verdi

Hitler Yunan kahramanlığını da hürmetle yad etti

Berlin 4 (A.A.) — D. N. B. ajan-ı bildiriyor:

Führer Reichstag'ın bugünkü toplantısında hükümetin beyana-tını okumuştur. Führer-harbin başındanberi geçen vakayii tekrar ettikten sonra demiştir ki:

Gece Bombardımanları

Çörçilin revaç verdiği sivil halka karşı gece bomba harbinin tat-bikine karşı yaptığım itharlar da keza bir Alman zafti suretinde tefsir edildi.

Lüzumu takdirinde bir bomba yüz bomba ile mu-kabele edeceğimiz hakkın-daki teminatım, bu adamı, canı (Devamı 4 üncü sayfada)

Günün Tenkitleri

BESLE KARGAYI

Yazan: Selâmi İzzet Sedes

Mağlûp Fransanın başına ge-gen generale vatan haini dam-gasını vurmaya ne kadar muva-fık bulmadıysa, Yunanistanın teslim sebeplerini anlatan ge-nerale yalancı demeci de o kadar muvafık bulmuyorum. Kom-şu ve dost Irak hâdisatını mü-talea ederken: Bu millete istik-lâl verilmeliydi düşüncesi de aklımdan geçmiyor.

Bugünkü harp âfeti öyle sal-gın, öyle buluşuk, öyle şumullu bir âfet ki, en uzak görünen bir istilânın en yakın bir harp ka-dar ehemmiyetli olduğu artık meydana çıkmıştır. Narvik ile Tobruğun, Bulgaristanla Irakın Musul ile Adis-Abebanın em-niyet ve istiklâlimiz bakımın-dan değeri müsavilemiştir. Bi-zi, çok uzamızda da olsa, ya-kından alâkadâr etmiyecek bir harekât tasavvur edemiyoruz artık. Bunun içindir ki, dünya hâdisatı ile sıkı fıkı alakalıyız.

Fakat bu uyanıklığımız, uza-ğımızı görmemizi bizi ötekini beri-kini ağır ithamlar altında bırak-mağa teşvik etmemeli, müstakil bir millete: «Hay istiklâline ka-vuşamaz olaydık!» bedduasını et-meğe vesile olmamalıdır.

Bunları söylerken Irakın İn-giltereye karşı ayaklanmasını güler yüze karşılamaya, «Bu onlara aid bir mesele, bana ne?» demeye, yabancı propa-gandasına âlet olan bir kaç I-raklıyı itham etmeye de imkân olmadığı itiraf ederiz. Irak sa-de ve sade İngilterenin sayesi-nde Irak olmuş, İngiltere istediği için istiklâline kavuşmuş, İngil-tere bıraktı diye başlı başına bir idare kurmuş, tek kelime ile benliğine sahip olmuştur.

Bu şekilde teassüs eden, mey-dana çıkan bir millete, bugün kendisini insan edenlere karşı silah çektiğini görüncü: «Besle kargayı oysun gözünü!» demek-ten kendimizi alamıyoruz.

Mevlevilik Nedir ?

Celâleddini Rûmî Kimdir?

Yazan : ZİYA ŞAKİR

— 75 —

Bunlar, bir taraftan müridlere Mesnevi dersleri veriyorlar, diğer taraftan da Mesnevi nüshalarının istinsahile çoğaltmasına ve her tarafa yayılmasına hizmet ediyorlar.

(Türbî Şerife) de vazife der- uhdetmiş olan (Mesnevi Hân) lar mütemadiyen Mesnevi kracetine devam ettikleri gibi, ziyarete ge- len muhibban ve müridan da, usulden olan (Hâcet namazı) nı kıldıktan sonra, (Mesnevi şerif rahlesi) ne oturarak bir miktar Mesnevi okurlardı.

(Mesnevi), ihtiva ettiği hikmet- lerin kıymet ve ehemmiyeti dola- yısıyla, artık yavaş yavaş bir (ilim) halini aldı. Yalnız muhiblerin ve müridlerin değil, bütün ilim ve ir- fan prestijkarlarının istifadelerini temin etmek için, Mesnevi'ye (şerh) ler yazılmaya ve muhtelif lisanslara tercümelere başlandı.

Bu şerhleri yazanların içinde, (Ankaralı, İsmail Hakkı Rüşühi Dede) bilhassa büyük bir mümta- ziyet keshetmiş ve (Hazreti Şâ- rih) ünvanını ihraz etmiştir.

Bu zat aslen (Bayramî) tarikine mensup iken bilâhare (Mevlevî) tarikine intisap için kalbine bir aşk ve iştiaak ateşi hissetmiş, bu- nun üzerine Konya'ya giderek Si- mahânei Mevlânaya girmiştir. Az zaman içinde gösterdiği feyiz ve kemal sayesinde de, (Galata Mevlevihanesi) postuna geçmiştir.

Bu zattan maada, kırkı müteca- viz zevat, (Mesnevi) nin şerhleri ve muhtelif lisanslara tercümeleri- le iştigal etmişlerdir. Fakat ekse- risi, Mesnevi'nin altı cildini de tam olarak şerh ve tercüme mu- vaffak olmak şerefini ihraz edeme- mişlerdir.

(Mesnevi müderrisleri), dergâh- larda ve hânkâhlarda senelerce ders takrir ettikten sonra, talebe- lerini (Mesnevi Hân) olarak ye- tiştirirler, onlara, hususi mera- simle icazet verirlerdir.

1260 senesi Muharrem ayının 9 uncu günü İstanbulda ilk defa o- larak bir (Darülmünevvi) küşad edildi. Bunun müderrisliğini de —bu mühim irfan yurdunun mü- essisi ve bânisi olan— (Murad Molla dergâhı Seyhi, Murad Dede Efendi) deruhde etti.

Bu Mesnevi medresesinde pek çok (Mesnevi) ve (Kari Mes- nevi) yetişti. İlk icazet merasimi- nin yapıldığı gün, Padişah (Sultan Mecid) de dehdeleri bir alayla Da- rülmünevviye geldi. Bu merasime iştirak ederek, icazet alanlara kay- metli hediyeler verdi. O gün, (Mes- nevi) müntesipleri için, hakiki bir saadet günü teşkil etti.

O devirde başlıca iki Mesnevi Hân yetişmişti. Bunun biri, ismi geçen Murad Efendi, diğeri de (Hoca Hüsamettin Efendi) idi. Hoca Hüsamettin Efendi, Mesne- vinin inceliklerine o derece ihti- sas ve vukuf hasıl etmişti ki, ken- disine (Çelebi Hüsamettin Sani) diyenler ve (Hâtîmeti Mesnevi Hân) ünvanını verenler az de- ğildi. Son zamanlarda bu zatın gözle- rinde emâk târî oldu. Mustafa Efendi isminde bir zat, (Kâri Mesnevi) - lik vazifesini ifa ediyor, (yani Mesnevinin o günkü derse ait olan beyitlerini okuyor.) Hüsamettin Efendi de şerh ve takrirlerine de- vam eyliyordu... O devrin Padişahı

olan Sultan Mecid kendisini çok sever ve büyük hürmetler göste- rirmiş... Hattâ rivayete nazaran: —Allah, bu zatı üzerimizden eksik etmesin.

Diye, dua edermiş.

(MESNEVÎ) NİN MÜDERRİCATI NEDİR?..

(Mesnevi) nin müderricatını, (Lafonten) in hikâyelerine ben- zetenler, hiç şüphesiz ki bu hu- susta tamamlı vukufsuzluk gös- terenlerdir. Çünkü, binlerce —sa- lâhiyet sahibi— ulema ve fuzelâ- nın (Mağzı Kur'an) dedikleri bir eseri (Lafonten) in manzum bi- kâyeleri derecesine indirerek, hiç şüphesiz ki ya cehalet veyahud kiskançlık eseridir.

Mesnevi, kendisine verilen yük- sek ünvanı da anlaşılaçağı üze- re, baştanbaşa hikmet meşheridir. Muhib ve müridlerinin ruhi ter- biyelerini temin etmek maksadile bu muazzam eseri vücutta getir- miş olan (Hazreti Mevlâna), in- sanları fazilet yoluna sevkedecek hikmet ve nasihatleri cazib hikâ- yelerden misaller aralarak zikret- miştir. Bu itibarla Mesnevi, —her- hangi sınıf ve zümreye mensup o- lurlarsa olsunlar— herkesin lezzet ve şikâ ile takip edebileceği kay- metli bir eserdir.

(Daha var)

MAHKEMELERDE ve POLİSTE

Bir baba öz oğlunu dört yerin- den ağır surette yaraladı

Çocuğunun haylazlığı ile başa çıkamıyan baba nadim oldu. Fakat ...

Galatada Arapcamiinde bir aile faciası olmuş, bir baba 15 yaşın- da oğlunu dört yerinden ağır su- rette yaralamıştır. Yapılan tahki- kattan anlaşıldığına göre vak'a şöyle cereyan etmiştir:

Arapcamiinde oturan Ahmet Ti- liy, son günlerde oğlu Sabrinin kahveye dadanarak haylaz haylaz zamanlarını öldürdüğünü görmüş ve kendisinin bir daha kahveye gitmemesini, giderse evlâtlıktan reddedeceğini söylemiştir. Fakat çocuk bildiğini okumakta devam etmiş ve gene kahveye gitmeğe başlamıştır.

Nihayet evvelki akşam evine ge- len Ahmet oğlunun evde olmadığını görmüş, çıkıp Arapcamiindeki kahveleri dolaşmaya başlamıştır. Biraz sonra Sabriyi 3 numaralı Nazifin kahvesinde iskambil oy- narken gören Ahmet, hemen içe- riye girerek çocuğu kulağın- da tutup eve götürmek istemiştir.

Fakat çocuk babasına karşı gelmiş ve el kaldırmıştır. Bunun üzerine hiddetlenen kendisini kaybeden Ahmet Tiliy cebinden bıçağını çe- kerek öz evlâdı Sabrinin üzerine atılmış ve arkasından dört yerin- den ağır surette yaralayarak kan- lar içinde yere sermiştir.

İfade veremeyecek surette ya- ralan çocuk, baygın bir halde Be- yoğlu hastahanesine kaldırılmış- tir.

Pağarcık

Turnalar uçun, yaylıdan geçin!

Dünkü yazımda da söylediğim gibi, çok kimse Hidrellez dün- den yaptı. Dün öğleden sonra kir- lar adam almıyordu. Nevaiesini kapın kendini bir ağaç altına at- mıştı. Kale diplerinde bostan ke- narlarında, kuyu başlarında, ekin- ler arasında çilingir sofralarının bini bir paraya idi. Bu pek âmiya- ne sofraların etrafını çevirenlerin içinde ve henüz öğle ile ikinci a- rasında sırt kendinden geçmiş - ler bile vardı.

Hele Bayramına taraflarında bir enginar tarlasının ucuına ku- rumuş olan bu sofralardan birinin etrafına sırt üstü sıralanmış olan- lar, yüzlerine vurmuş olan güneş- e karşı gözlerini mendille kapamış, yattıkları yerde hep bir ağızdan, boyuna su pestenkerani türküyü çağırıyorlardı:

Turnalar uçun, yaylıdan geçin Yarımı seçin, turnaalar!

Derken, yalınayak bir kaç kü- çük kız ellerinde kültüstür bir ke- man ve kemandan daha kültüstür bir defle, bunların yanına sokul- dular. Sokuldular amma hemen cümbüşe başlamadılar. Yerde ar- kaüstü yatanların gözlerinin birer mendille örtülü olduğunu görün- ce, gayet usul birer hareketle or- tadaki mezelik zeytinden, peynir- den, sardalyeden, maruldan, mal- ta eriğinden, kâğıd helvasından çabuk çabuk ağızlarına birer, iki- şer tane atıştırdılar. İçerinden

(Devamı 4 üncü sayfadada)

ŞEHİR HABERLERİ

Beşiktaş kazasında ha- va korunma denemesi

Tecrübeler muvaffakiyetle neticelendi. paraşütçüler imha edildiler

Beşiktaş kazasında dün saat 10 da hava denemeleri yapılmıştır.

Denemelere düşmanın mefruz tayyare kuvvetlerinin yaklaştığını bildiren alarım düdüğüyle bağ- lanmıştır. Alarım işaretleri üzerine halk sessiz ve telâssüz sığınaklara iltica etmişlerdir.

Bir kaç dakika sonra hava taar- ruzu başlamış ve Atlas inşaat mal- zeme deposuna bir tahrip bombası düşmüştür. Kısa bir zamanda bu mevkie yetişen kurtarma ekipleri enkazı kaldırmışlardır. Bir bomba da tramvay deposundaki su boru- larını patlatmış ve mahallî ekip- ler tarafından süratle tamir edil- miştir.

Parti binasının önüne zehirli gaz bombaları düşmüş, üç kişi zehir- lenmiştir. Bunun üzerine gazlı sa- ha derhal kordon altına alınmıştır. Bundan başka Akaretlerde tram- vay teli hasara uğramış, Hilâl si- neması önünde bir hayvan zehir- lenmiş, Ortaköy Taşmerdivenlerde yangın çıkmıştır. Bütün kurtarma ameliyeleri sür'at ve muvaffaki- yetle başarılmıştır.

Zincirlikuyuya inen paraşütçü- ler de mahallî imha ekipleri taraf- ından kısmen imha edilmişler, kısmen de zararsız hale getirilmiş- lerdir. Deneme 11,30 a kadar de- vam etmiştir.

Yeşilay Kuru-Çöp meselesi- munun 21nci yılı artık hallediliyor

Fransız tiyatrosunda merasimle kutlandı

Memleket gençliğini içki ve u- yuşturucu zehirlerin tahribatın- dan korumak için yıllardan beri çalışan Yeşilay Kurumu 21 inci yıl dönümünü dün Fransız tiyatrosu- nda verilen bir mûsamere ile kutlamıştır.

Mûsamereye saat 14,30 da bağ- lanmış ve Örfi İdare Komutanı Ali Rıza Artunkal, İstanbul Ko- mutanı Korgeneral İshak Avni ve refikaları ile kalabalık bir halk kütləsi hazır bulunmuştur.

İlk olarak Kurumun ikinci reisi Dr. Zati Öget bir hitabede bulun- muş ve alkolün hiç bir suretle gı- dai bir vasfı olmadığını tebarüz ettirmiş ve karaciğerde mühim tah- ribata sebep olduğuna işaret et- miştir.

Bundan sonra Kurumun genel sekreteri Fahrettin Kerim Göksay söz almış ve içki mücadelesinde takip olunan gaye ve faaliyeti izah etmiş ve İsviçre Genel Kuruma- yının gençlere ve orduya hitaben içki aleyhindeki bir taminini oku- muş ve bilhassa gençlere kadınlara- mızın içki kullanmalarını üzerin- de ısrarla durmuştur.

Bunu müteakip Şehir bandosu- nun çaldığı bazı parçaları dinlen- miş ve Hisse Şayla piyesi temsil edilmiştir.

Asker ailelerine yardım paralarını toplayacak tahsildarların tahsilâtı

Asker ailelerine yardım tahsisatı- nı toplamak üzere belediyyeye ta- hsin 50 tahsildarın masrafları için ayrılmış olan tahsisat bitmiştir.

Bunun üzerine mezkûr tahsil- darların devamı istihdamları için yeniden 30 bin lira tahsisat veril- mesi kararlaştırılmıştır.

Fazla satmak istememiş
Galatada Bahkazarında Tuzcu- lar sokağında 16 numarada bakkal 'İstefan dükkânında sandıklarla ge- çer olduğu halde bir müşterisine 15 kilodan fazla şeker satmak is- tememiş, yakalanarak takibata ge- çilmiştir.

Belediye altı semtte çöp fırınları yapacak

İstanbul çöplerinin denize dö- külmesi yerine hususi fırınlarda yakılması hususunda belediyye bir proje hazırlanmış fakat beher fırının 2 - 3 bin liraya çıkacağı gö- rülerek Bundan vazgeçilmiştir. Bu esnada Ali Çorbacı isminde Bos- nalı bir muhacir belediye reisliği- ne müracaat ederek, Tunaya dö- külen çöplerin halkın sıkâyetini davet etmesi üzerine kendisinin Tuna kıyısında müteaddit çöp fi- rınları inşa ettikğini söylemiş ve çok ucuza çıkan bu çöplerin- den İstanbulda da yapmayı teklif etmiştir.

Bunun üzerine Edirnekapıda Ali Çorbacıya bir tecrübe fırını yapı- tırılmış ve muvaffakiyetli netice alınmıştır. Bu muhacir vatandaşın yaptığı çöp fırını üç yüz liraya mal olduğundan belediye reisliği- yeniden 6 muhtelif semtte çöp fi- rınları inşa ettirmeyi kararlaştır- mıştır. Bu suretle İstanbul çöp işi kökünden halledilmiş olacaktır.

Adalar tarifesi

Denizyolları Umum Müdürlüğü bir hazırandan itibaren Ada iske- leleri ve Adalarla Anadolu yakası iskeleleri arasında vapur seferleri- ne başlıyacaktır.

Adalardaki plaj iskelelerine uğ- rayacak olan vapurlar iki tane o- lacak ve bunlar Maltepe ile Kar- tala da sık sık seferler yapacak- lardır.

Eğrikapı ve civarının imarı
Belediye reisliği Eğrikapı ve ci- varının imar planlarını; buralı- nın tarihi ehemmiyetini göz önü- ne alarak tetkik edilmesi müla- hazasıyla şehircilik mütehassısı Pro- sta vermiştir.

Mütehassısın; gerek burasının ve gerek Edirnekapı - Ayvansaray arasının yeni tadilat planlarını ya- parken bilhassa sur civarlarında İslâm ve Türk tarihile alakadâr bir çok asar ve menakibi ehem- miyetle nazarı dikkate alması isten- miştir.

DIŞ POLİTİKA

Hukuk ve İktisat fakültelerinde

Elemelerin neti- celeri bugün bildirilecek

Üniversite hukuk ve iktisat fakültelerinde eleme imti- hanlarının neticeleri bugün talebeye bildirilecektir. İktisat fakültesinde sözlü imti- hanların ayın 7 sinde, hukuk fakültesinde de ayın 8 inde başlanacaktır.

Yarın Hidrellez

Haliç idaresi Kağıt- haneye doğru sefer- ler tertip etti

Yarın Hidrellezdir. Bu müna- sebetle Haliç vapurları idaresi Ka- ğıthane'ye doğru seferler tertip et- meyi ve Köprü - Eyüp arasına ilâ- ve vapurlar koymayı kararlaştır- mıştır.

Diğer taraftan baharın ilk pazarı dolayısıyla dün sabah bir çok kim- seler Adalara, Boğaziçine, Mecidi- köyüne ve Floryaya gitmiştir. Fakat havanın biraz serin olması bunların sayısını azaltmıştır.

Florya Sirkeci hattın- da tarife harici trenler

Devlet Demiryolları Dokuzuncu İşletme Müdürlüğü bu pazardan itibaren Sirkeci - Florya arasında her pazar günü tarife harici sefer- ler kaldıracaktır. Bu trenler kala- bahıya göre tahrik olunacaktır. Bilhassa akşamları geç saatlerde Floryada mülafe trenler hareket ettirilecektir. Deniz mevsimi he- nüz gelmediği halde sahillerde de- nize girenler çoğalmıştır.

Çocuk kampları
Her yıl tekarrüsan çocuk kamp- larının bu sene Bartın vilâyetinde açılması kararlaştırılmıştır.

İstiyen veliler şimdiden çocuk- larını buraya göndermek üzere müracaat edebileceklerdir. Bartın- daki kampların tedrisatı kamp ni- zamnamesine göre muntazam su- rette yapılacaktır. Buraya İstan- bul öğretmenlerinden bir heyet gönderilmiştir.

Dora da öldü

Evvelki sabah Tahtakalede Sa- buncu hanında çıkan yangında ya- ralanarak hastahane'ye kaldırılan Dora aldığı yaraların tesirile öl- müştür.

Bir kamyon mağazaya çarptı

İnhisarlar idaresinin 360 numaralı ve Kadri Bayyurt idaresindeki kamyon. Eminönden geçenken, karşısına bir otomobil çıkmış, bu otomobile çarpmamak için direk- siyonu kıvrıran soför, o civardaki Rus elbise mağazasına çarpmış- tir. Mağazanın kapısı hasara uğramış- tir.

Tramvaydan düştü

Aksarayda 35 numaralı evde o- turan Tefvik Yaray tramvayla Ye- dikuleye giderken, Valdecami ön- lerinde, atlamak istemiş ve yere düşmüştür.

yüzünden evin intizamı da bozul- du. Annem bu hareketime hiç bir mâlâna vermiyor. Çünkü hakikati ailemde sakladım. Canım sıkılı- yor diyerek işin içinden çıkıyo- rum. İki senelik bir nişanlılık ha- yatını beş dakika içinde kaybet- meği kolay kolay anlatamıyaca- ğım... hem bunun için daha zaman var... ilk tesiri Ferid üzerinde ya- pıma çalışacağım... yaptığı işlerden haberim olduğumu evvelâ onun bilmesi lâzım... ondan sonra ailem nasil olsa işi anlar.

Feride karşı birden bire nasıl o- lup ta bu kadar kırıldığını anla- yamıyorum. Onu eskiden beri se- ven ben, ilk anda bu derece bed- bin olmalı mı idim acaba?... Seven bir kimse ilk hâdisse karşısında sevgisini kaybedebilir mi?... Belki de hayır... ihtimal ki ben Feridi yi- ne seveceğim. Fakat neye yarar ki ona karşı beslediğim titizet hissi- bundan sonra benden silinecek. O- nun en ufak bir mazereti, hakikat (Arkası var)

Britanya İmparator- luğu ve harp

Yazan: Hâmid Nuri İrmak

Şimdiki harp başlamadan ev- velki yıllarda demokrat büyük devletlerden bilhassa Fransa ve sonra İngilterede, kısmen de Bir- leşik Amerikada parlâmentolar- daki muhalif fırkaların, bunlara taraftar gazetelerin sütunlarında şiddetli münakaşalar olur, itiraz- lar yapılır, artan silâhlannmak mas- raflarını, para kıymetlerinin düş- mesinin doğrudur bütçelerde- ki açıkları kapatmak için faz- lalaştırılan, ihdas olunan vergile- rin en çok işçileri, orta kazançlı halkı müteessir eylediği iddia olu- nur, irad ve sermaye üzerine mev- zu vergilerin artırılması, bu su- retle yeni vergi kaynakları bulun- mastı istenirdi.

Fransanın 1940 yılı Haziranında uğradığı mağlûbiyet üzerine ne hale geldiğini, Vişideki hükûmetin daha fazla totaliter, korporasyon esaslarına göre iktisadi, mali siya- setini tanzim ile meşgul bulundu- ğunu biliyoruz.

Harpten sonra İngilterede par- lâmentoya kabul ettirilen bir ka- runla, halkın bütün malının, mül- künün, parasının Kralın emrine verildiği anlaşıldı. Bu arada yine halkın camı da kralın emrine tâbi tutuldu. İngiltere hükûmeti bu kanun ahlâkından çoğunu tatbik etti. Gönüllü askerlik usulü yerle- ne, mecburi askeri mükellefiyet kanunu kabul edildi. Silâh altına çağırılan muhtelif askeri yaşta- ki halkın miktarı milyonları buldu. İngiltere adaları aynı zamanda as- kerî talim ve terbiyeyi karargâh oldu. Almanyanın tasarladığı ih- raç hareketleri günün birinde bir emrivaki haline gelirse, müdafaa kuvvetlerinin hazır bulundurulma- sı temin edilirdi.

Esasen milletler için mazisi ol- mak başlı başına bir kuvvettir. Yine milletlerin âtisi, sulh veya harp zamanlarında bilgîlerinden, tesisatlarından, kanunlarından da- ha fazla seciyelerle tayin edilir, diğer bir tabirle seciyelerle talih- ler yekdiğerine sıkı tarzda bağ- lırlar.

Harbin devamı, dünyanın kit'a- larına yayılmış İngiltere impara- torluğunun dominyonlarına, müs- temlekelerine sirayet, Japonyanın Uzakşarkta ki harâhıkları, Hind, Çin denizlerinde olduğu gibi Pa- sifik Okyanusunda dahi aynı za- manda Birleşik Amerikayı tehdit eylemesi, silâhlannmak masrafları- nı hayallerde hesaplanan milyar- lar itibarile çoğaltmıştı. İngiltere- de olduğu gibi, Birleşik Amerika- da dahi miktarı artan bütçe açıkları kapatmak, masrafları kar- şılayabilmek için yeni kaynaklar bulmak mecburiyetleriyle karşıla- şıldı. İrad, emlak, büyük sermaye- darların sermayeleri üzerine dahi tarhlanan vergi nisbetleri arttı- rıldı.

Milletlerin, sulh zamanlarında olduğu gibi bilhassa harp senele- rinde dahi il inzibatlarını temini devletlere, hükûmetlere ve mil- lim esas teşkil eyler. Bu inzibat temin olunamazsa, harcin istilâ ve ısgal hareketile inzibat temin eylemesi kolaylaşır. Diğer taraf- tan milletler bir takım esrarın te- sirlerine tabidirler, telâkkileri, hü- kûmetlerin kanunlarını, tesisat- larını, hayatını istedikleri tarzda değiştirebilen kudretlerden ibaret olduğu merkezindedir.

İngiltere hükûmetinin, halkın emval, emlak, sermayesinin kralın emrine tâbi bulunduguna aid ka- nuna dayanarak, istisnasız tarzda bütün halka, hattâ milyonlara malik sermayedarlara dahi, senede 3-5 bin İngiliz lirası geçinmek ra- fî bırakarak, kralın parayı vergi tarzında alacağı anlaşıyor.

Böylece hududsuz harp masrafla- rının karşılanmasına, bütçe açıkla- rının kapatılmasına çalışılacaktır.

Hâmid Nuri İrmak

Pencereden düştü

Kasımpaşada, Kışla civarında 6 numaralı evde oturan Akif oğlu üç yaşında Rıdvan isminde bir çocuk, açık pencereden sokağa bakarken muvazenesini kaybetmiş ve düş- müştür.

SÜNGÜLER PARLADI!

Muallifi: İRFAN DOĞAN

Edebi roman: 13

Doğruya Ferid için... hiç ümid et- mezdin değil mi?... İşte bu senin için tam bir fırsat... oraya gelip de gözünle Feridi görüp kendini de ona gösterdin mi mesele kalmaz... o vakit her şeyi aynen anlatıp senden hiç bir şeyini saklayamaz değil mi?..

Kendi kendime güldüm. Hâle, bana Feridi Emelle beraber ya- kından göstereceği için, beni dü- şünmüş olduğunu zannediyor. Za- valı kızcağız... halbuki ben onu daha birkaç saat evvel aynı kadın- la gördüğüm halde, kendim gizle- nip görünmemek mecburiyetinde kaldım. Bana iyilik ettiğinden bah- sediyor. Ben ise onun verdiği ma-

lûmat yüzünden sevgimi kay- betmeğe başlıyorum.

— Feridi gözümle görmeğe lû- zum yok kardeşim. Onun tabiatını ben çok iyi bilirim. Yaptığı işi in- kâr edecek derecede değildir. Ben içi şüphemi ona açtığım gün her şeyi muhakkak itiraf edecektir. Bu sebeple Emel gibi bir kadının çayına gitmek benim için iyi bir şey değil. Siz gidin ve bol bol eğ- lenin... yalnız çok rica ederim her- hangi bir sebep dolayısıyla vaziyet- imden bahsetmeyin olur mu?..

Yavaş yavaş ayağa kalktı. Baş- ta bir şey söylemeğe de lüzum gör- meden ağır ağır dışarı çıktı. Onu kapı kadar tevgi edecek vazı-

yette değildim. Sendeleyip düşme- mek için duvarlara tutuna tutuna orta salona kadar gelebildim ve özürlü diyerek Hâle ile orada ve- dalaşarak tekrar odama çekildim.

Kapıyı kapamamla beraber ya- tağımın üstüne düşmem bir oldu. Ben kendimi bu kadar zavıf ruhlı bir kız zannetmiyordum. Fakat

sevgi bana bunu da yaptırdı ve ben irademe hakim olamadım. İs- temediğim halde ağlıyorum. Ya - rabbi ben Feridi neden bu kadar sevdim bilmem ki... bir gün içinde bir sürü hakikatle karşılaştığım halde gene ağlıyorum, sevgimi kaybettigim için dininiyorum. Hal buki benim için her şey bitmiş - tir. Ferid artık benim olamaz. İki sene çok derin bir itimada göz- lerine baktığım biri bana bunu yaptıktan sonra, artık ona nasil i- nanabiliriz? Onu ne diye sevdim ve şimdi ne diye seviyorum. Emel, kollejin kibirli kraliçesi, en niha- yet istediğime muvaffak oldu. Onu kadar kiskanç bir kız olduğumu

ben şimdi anlamağa başladım. E- vet, Feridi kiskanıyorum. Şu an- da, onu elimden almağa çalışın, Emel denilen sarı yılan karşına- çıksa, muhakkak ki onu param- parça ederim. Müstakbel bir yuva- nın temelini sarsmak nasıl olur, ona öğretirdim.

Bir an için çaya gitmeyi ve her ikisini birden çok yakından gö- rek bir iki şey söyleyip geri dön- meyi düşünüyorum. Amma diyo- rum bunun ne faidesi olacak... me- sele çıkarmaktan başka bir şey de- ğil... bir kere Emel, bu işe kakhaha ile gülmekten başka mukabelede bulunamaz. Ferid ise... bilmem amma, ihtimal ki bu hareketime onun nazaran da iyice küçülürüm. Serbest bir erkeğin üzerinde ne hakkım olabilir?... Onu sevgimle kendime bağlamadıktan sonra, bir takım aşâğılık kadınların yap- tığı gibi, bağırıp ağlamakla mı kendime bendedebileceğim?... Ha- yır, ben bunları yapamam. Hiç ol- mazsa kendi kendime şuracıkta o-

turup kara bahtıma ağhyayım da- ha iyi...

Üç günlük izin müddeti bugün bitiyor. Yâni üç günlük bir eğlen- ce hayatından dönen Ferid, bu- gün uydurma bir takım mazeret- lerle yanıma gelecek ve tahassü- ründen bahsederek yüzüme güle- cek. eğer bir takım hakikatler bence malûm olmasaydı, saçlarını okşayacak bir elin altında ben kendimden geçip, Feridin itimat ettiğim gözlerinin içine bakaca- kım. Amma bu artık olmayacak, hattâ ben Feridi bir kaç gün için görmek istemiyorum. Bir kaç gün dedim... acaba bu neden?... Yoksa düşünülmesi icabeden şeyler mi var?... Eğer böyle ise, ben Feride karşı duyduğum sevgimi kuvvet- lendirmek istiyorum demektir. Bu nasıl olur bilmem ki... onu neden tekrar sevmek istiyeyim?... Bunda bir mecburiyet yok ki.

İki günden beri hemen hemen odamdan dışarı çıkmadım. Benim

SON HABERLER

Millî Şefin Resimleri

Edirne, Ereğli, Nevşehirde me-rasimle şeref mevkilerine kondu

Ankara 4 (A.A.) — Edirne, Ereğli, Nevşehir, Ergiyan ve Ayaş'tan aldığımız telgraflar, Millî Şef İnönü'nün imzalarıyla hediye etmiş ol-dukları fotoğrafların bu vilâyet ve kazalarda parti merkez ve Hal-kevleri şeref mevkilerine içten sevgi tezahüratı ile konulmuş oldu-ğuna bildirmektedir.

Türkiyenin va-İsveç bitarafılığı-ziyeti ehemmi-yeti haiz olacak nı muhafaza et-mek kararında

Fransız matbuatı geniş tefsirlerde bulunuyor

Clermont Ferrand, 4 (A.A.) — Ofi ajansı bildiriyor
İrak hâdiseleri bugünkü Fransız gazetelerinin dikkatini tutmakta-dır. Journal'de general Duval di-yor ki:

«Giritte ve Trablus hududunda Mısır için kat'i mücadelenin baş-laması muhtemel bulunduğu bir anda Irak harbe giriyor ve Alman-yanın yardımını istiyor. Irak pet-rol kuyuları bu suretle tehdit al-tına girmiş bulunuyor ve general Wavell esasen kifayetsiz olan va-sıtalarından yeni bir şeyler daha alması mecbur kalacaktır. Harp bir hamle ile Asyaya geçerek Bas-ta körfezi sahillerine sirayet et-miştir. İngilizler için hâdis olan yeni vaziyet büyük âni tehlikeler-le ve ilerisi için kaygılarına dolu-dur. Akdeniz muharebesi sonuna yaklaşıyor. Akdeniz harbinin ya-nında Asya harbinin de bağladığı görülecek midir?»

Action Française gazetesinde Maulnier şöyle yazıyor :

Almanya ancak ya Filistine as-ker çıkarmakla İraka yardım ede-bilir - ki bu, İngiliz filosunun mev-cudiyeti dolayısıyla çok müşküldür-yahut ta Türk topraklarından ge-çerek, Türkiye İraka Sadabad pak-tile bağludur. Fakat aynı zamanda İngiltereye de bağludur. Türkiye-nin hattı hareketi şark meydan muharebesinde kat'i ehemmiyeti haiz olacaktır. İran ve Suudi Ara-bistan vaziyetlerinin de ne olaca-ğını hesaba katmak lazımdır. Mu-hakkak olan bir şey varsa o da Almanyanın vaziyeti istismar için hiç bir teşebbüsü ihmal etmeyece-ğidir ve şark muharebesi henüz başlamıştır.

Figaro gazetesinde de Doney şöyle diyor:

İrak harbi Mısırdaki çok lüzumlu olabilecek İngiliz kuvvetlerini alı-koyuyor ve zırlı İngiliz k'talarının benzin ihtiyacının teminini teh-did etmek tehlikesini gösteriyor. Koyuyor, zırlı İngiliz k'talarının ihtiyacı Kızıldeniz yolu ile Bah-reyn adalarından ve Holanda Hin-distanından da tedarik edilebilir. Irak isyanının başka neticeleri de olabilir. Gelecek günlerde Tür-kienin alacağı vaziyet esaslı me-seleyi teşkil eder. Türkiye ile be-raber Irakla Sadabad pak'tını imza eden İranın ve bilhassa kuvvetli Suudi Arabistanın alacağı vaziyet

ASKERİ VAZİYET

İRAK MUHAREBESİNİN NETİCELENMESİ YAKINDIR
İngiltere garpte, Atlantikte ve Mısır gölünde muhver ot-duları, tayyareleri ve denizaltı-larile mücadele ederken muaz-zam imparatorluğunun hayati noktalarından birinde ciddi bir ühtilâta karşılaşmıştır. İmpara-torluk yollarının bir diğüm noktası ve kıymetli petrol ku-yularıyla örtülü bulunan Irak, İngiliz k'talarıyla muharebe et-mektedir.

İrak ordusunun kuvveti İn-gilterenin bu toprakları iş-galine mâni olacak kadar çok değildir. Halî hazır vaziyette 50 - 60 bin kişi kadar olup bu-günkü modern silâhlara sahip ol-mayan Iraklılar ilk günler mu-vaffakiyet temin etseler bile bu mınatakaya çok yakı nolan Hindistan'dan sür'atle nakledi-

Yunanistanın tahliyesinde

İngilizler yalnız iki torpito muh-ribi kaybettiler

İngiliz Bahriye Nazırı dün bir nutuk söyledi

Londra 4 (A.A.) — Bahriye nazırı Aleksander bugün bir nutuk söyleyerek demistir ki:
Yunanistan hareketından evvel Dünkerk hâdisesi İngiliz askeri tarihinin en büyük tahliye hareketi olduğu neticesine varılmıştı. Fa-kat Yunanistanda yapılan tahliye hareketi esnasında donanma, pike bombardıman tayyarelerine karşı hemen hemen himayesiz bulunan 45 bin kişilik bir kuvveti kurtar-mıştır. Yunanistanda kuvvetler tahliye edilirken yalnız iki torpido muhribi kaybetmiş olmağımızı bir mucize telâkki ederim.

Şimdi İngiltere harbin en nazik bir devresini idrak etmiş bulunuyor. Çünkü Atlantikte, Akdenizde, hattâ Basra körfezinde bir çok meseleler karşısında bulunmaktadı. Amerikan yardımının artması ni-haf neticeye olan imanımızı kuv-vetlendirmektedir. İcap ederse A-merikanın bütün sketlele mücade-leye atılacağı zamanın yaklaştığı-nı gösteren âlâmetler vardır. Orta-da bunu ima eden sağlam sebep-ler mevcuttur.

İki Hollanda Nazırının seyahati

Batavia 4 (A.A.) — Holanda ha-riciye nazırı Von Kleffens ve mü-stemlekerler nazırı Weter, 11 Mayıs-ta tayyare ile Sidney'e gidecekler ve oradan Amerika Birleşik Dev-letleri yolu ile Londraya döneceklerdir.

Von Kleffens ve Weter, hareket-lerinden evvel Surabaya deniz üs-sünü ziyaret edecekler ve Holan-danın Almanya tarafından istilâsı yıldırmını dolayısıyla yapılacak muhtelif toplanlılara iştirak eyli-yeceklerdir. Bu münasebetle, iki nazır, Holanda Hindistanı halkına hitaben radyo ile nutuklar söy-li-yeceklerdir.

Ruzveltin oğlu Kahi-reye gidiyor

Çunking 4 (A.A.) — Amerikan Reisicümhurunun oğlu Jane Ruz-velt bu sabah tayyare ile Çin-kingden Rangon'a hareket etmiş-tir. Jane Ruzvelt yakında askeri müşahid sıfatıyla Kahireye gidecek-tir.

— İkinin arasında iyi bir ar-kadaşlık vardı. Matmazel Ver-mont için gecimsiz derler. Fakat bu doğru değildir. Ben yedi se-nedir onun hizmetindeyim. Mat-mazelin pek az ahbabı vardı. Laumier ahbabları arasında sa-yılamazsa da onunla arası gayet iyi idi. Hattâ dün şiddetle aley-hinde bulunduğumu gördüğüm zaman hayret ettim... Halbuki ortada şaşılacak bir şey yok... Bütün bu piyesler, bu dramlar insanın âşabını bozar!

Hizmetçi kız tiyatroy işlerinin ıyüzünü biliyor da fazla bir şey söylemek istemiyormuş gibi mâ-nalı mânalı başını salladı. Hâ-kim dudaklarındaki tebessümü gizliyerek devam etti:

— Matmazel Vermont'un kat-linden, bu odadaki karışıklıktan başka hiçbir şey nazırı dikkati-ni celbetmedi mi?

— Hayır.

— Hiçbir şey çalmadı mı?

— Ben de bunu düşündüm amma siz gelmeyince kassaya do-kuamak istemedim.

Hizmetçi kız duvara doğru ilerliyerek asılı bulunan bir tab-loyu kaldırdı. Tabloyu tutan çı-viyi bir anahtar gibi çevirince ki oyukta ufak bir kasa görüldü. Kasa muayene edilince içi-ne de hiçbir şeyin eksilmediği an-la-şıldı.

Cinayetin sebebi hırsızlık de-ğildi. Hâkim sordu:

— Odaya girdiğiniz zaman pencere kapalı mı idi?

BUGÜN SİYASİ VAZİYET

Bulgarların feryadı ve Garbî Trakya

Bugün dünyanın arzettiği siyasi manzara İrakta küçük çapta baş-lıyan muharebe ile biraz bulanır gibi olmuşsa da, asıl merkezi sik-letin garbî Akdeniz ile cenubu garbî Avrupa arasında dolasmak-ta olduğu muhakkaktır.

BULGARISTANDAN YÜKSELEN SES

Bulgarlar ümit ve hayallerinin fevkinde bir mirasa kavuşmakla beraber üçüzlü paktın malûm istismarının tesirile vaktinden ev-ve memnuniyetsizlik beyan etmi-ye başladılar.

Bu memnuniyetsizliğin matbuat tarafından izhar edilmesi bilhassa şayanı dikkattir.

Bulgaristan daha şimdiden Al-man askerlerinin mevcudiyetin-den mutazarrır olduğunu açıkça beyan etmekte, cenubu garbî Av-rupada yeni nizamın ciddi ve halli müşkül ihtilâtlara yol açacağını göstermektedir.

İktisadî buhran ve nihayet açlık pahasına elde edilen ve Bulgar ol-mayan toprakların Bulgar millet-i-nin karnını doyurmadağı gibi Al-manyaya da bu mınatakada iktisa-dî refah temin edemeyeceğini gös-termektedir.

Bu vaziyetten çıkarılacak neti-ce; istilâ siyasetinin, iktisadî buh-ran ve milletler için gıda, giyecek ve nihayet her türlü refah âmil-i olmaksızın uzak olduğudur.

Filhakika Bulgar hükûmeti ta-kibettiği karışık politika ile yıktı-ğı Balkan cephesinin enkazından boş topraklar elde etmiştir. Fakat şimdi de bu siyasetin tehlikeli bir aksülâmeli karşısındadır.

Garbî Akdenizde

Siyasî vaziyetin en hassas nok-tası Almanyanın Fransa, İspanya ve Portekizle olan pazarlığıdır. Pe-tlen Fransası, Franko İspanyası Mihver ordularının Cebelüttrika yürümesine yol verip vermemek üzerinde hâlâ kat'i bir karar al-mamış gibidir. Franko, yoksul İ-spanyol milletini harp felâketine atması cesaret edemezken, Mare-şal Petenin de Fransanın yeni bir muhver taarruzuna âlet olmaktan çekindiği görülmüyor. Fakat Alman-ya malûm ve mahut yollarla İrak-ta çevirdiği manevra ile İngiltere-nin dikkatini tamamiye Orta Şarka çektiikten sonra Cebelüttrika yük-lenmek kararmaktadır. Kanaatimiz-ce hakikat budur ve yakın günler-de İspanyol ve Fransız politikası-nın muhverin arzu ettiği sistemi kabule mecbur olması muhtemel-dir. Fakat İngilterenin bu defa ga-fil avlanacağı kolay kolay kabul edilemez .

M.

BİR TEVKİF

Sokakta polisler apartıman sıkı bir nezaret altına almışlar - dı. Mahallede kadınların dedi-koduları, fisksosları alıp yürtü-müşti. Çanakkale sokağı cına-yeti hakkında gazetelerin yaz-dığı uzun yazılar bir çok tefsir-lere yol açmıştı. 47 numaralı a-partımanın kâpıcısı kiracının şüpheli bir saatte eve döndüğü-nü sıklamamıştı.

— Laumier'den şüphe etmek kimin aklına gelirdi?

Diye söyleniyordu. Esasen kimse fikrini söylemekten çe-kinmiyordu. Vak'a hakkında malûmatları olduğunu göster-mek isteyenler aktöre hiç bir za-man itimad etmediklerini iddia ediyorlardı. Bazı kimseler de bi-lâkis aktörü hararetle müdafaa ediyorlardı. Bu müddet zarfında iki polis müfettişi küçük bir kah-vede sükunetle tavla oynuyarak vakit geçiriyorlardı. Vazifeleri aktörü nezaret altında bulun-durmaktı.

İstintak hâkimini lüzumsuz bir istical göstererek işleri bozmak istemiyordu. Laumier'i sorguya çekmeden evvel ihtiyatla hare-ket etmek ve reddedilmez delil-ler toplamak istiyordu.

(Arkası var)

KEDİ GÖZLÜ ADAM

Türkçesi M. Feridun

— Hayır. Yarı açık bırakıl-mıştı. Fakat ben buna hayret et-medim; çünkü Matmazel daima penceresini açık bırakarak uyur-du.

Hâkim pencereden dışarı sar-karak:

— Kepenkler?

Diye ısrar etti.

— Kepenkler ekseriya bir mandalla kapanırdı.

— Şu halde, biri dışarıdan e-lini sokup kepenkleri açar ve içeri girebilirdi öyle mi?

— Tabii.

Hâkim cebinden bir pertevsiz çıkararak pencereye yaklaştı ve kepenkleri muayene etti. Sonra fotoğraflardan birine dönerek başlıce pencereyi işaret etti. Fo-toğrafçı derhal makinesini o ist-tikamete çevirdi.

Hâkimler artık hizmetçi kızla meşgul olmuyorlardı. Odanın bir köşesinde toplanmışlar hararet-le münakaşa ediyorlardı. İstin-tak hâkimini asabiyetle sakalmı

SPOR

Maskespor G. sarayla 4-4 berabere kaldı

Fenerbahçe Harbiyeyi 4-1 yendi

Ankara 4 (Telefonla) — Millî kûme maçlarına bugün 19 Mayıs Stadinde devam edildi.

Sahada seyirci adedi muhakkak ki, 25.000 den fazla idi.

Millî kûmenin bugünkü ilk maç Galatasaray ile Maskespor arasın-da cereyan etti.

Oyun rüzgârı arkalarına alar Maskesporluların seri ve tehlikel bir akımıyla başladı.

Galatasaray müdafaası bu teh-likeleri bertaraf edemeden 6 nc dakikada Maskesporlular solçiler Bilâl vasıtasile ilk gollerini ka-zandılar.

Galatasaray bu gole 24 üncü da-kikada Arif vasıtasile cevap vere-bildi. 30 üncü dakikada Salim Ga-latasarayın ikinci golünü yaptı. 5 dakika sonra Maskespor penaltı-dan beraberliği temin etti.

37 nci dakikada Salâhattin Gala-tasarayın galibiyet golünü yaptı ve biraz sonra da devre Galatasa-rayın 3-2 galibiyetile nihayetlen-di.

İkinci Devre:

Bu devre başlar başlamaz Mas-kesporlular sağçileri vasıtasile yine beraberliğe yükseldiler.

35 nci dakikada bir gol daha kazanan Maskesporlular galip va-ziyete geçince, G. Saray mağlûp olmamak için bütün kuvvetile ça-lışmağa başladı ve nitekim bunun semeresini 3 dakika sonra Salim-in yaptığı beraberlik golü ile gördü. Ve oyun 4-4 berabere netice-lendi.

G. Saray bugün yorgun ve dur-

Mersinli Ahmet Te-kirdağlı Hüseyinle berabere kaldı

Uzun zamandanberi meraklılar arasında (hangisi yenecek) şek-linde hararetili münakaşalara yol açan Tekirdağlı - Mersinli Ahmed karşılaşması dün Şeref, stadinde 5000 i aşan bir kalabalık önünde yapıldı.

Müsabakaları sırasile veriy-o-ruz:
Molla Mehmed - Mülâyim karşı-laşması Molla Mehmedin gürşi terki üzerine Mülâyimin lehine neticelendi.

Manisalı Halil Ali Ahmede hük-men galip geldi.

Sıra günün en heyecanlı maçına gelmişti.

Zaman zaman iki güreşçinin bir-birine hâkim güreşlerinden sonra müsabaka sona erdiği zaman Te-kirdağlı - Mersinli Ahmed berabe-re ilân edildiler.

karıştırıyordu. Bir aralık dedi ki:

— Bu mesele hakkında halle-dilir... evvelâ hâkîyet servisi i-şini bitirsin de...

BİR TEVKİF

Sokakta polisler apartıman sıkı bir nezaret altına almışlar - dı. Mahallede kadınların dedi-koduları, fisksosları alıp yürtü-müşti. Çanakkale sokağı cına-yeti hakkında gazetelerin yaz-dığı uzun yazılar bir çok tefsir-lere yol açmıştı. 47 numaralı a-partımanın kâpıcısı kiracının şüpheli bir saatte eve döndüğü-nü sıklamamıştı.

— Laumier'den şüphe etmek kimin aklına gelirdi?

Diye söyleniyordu. Esasen kimse fikrini söylemekten çe-kinmiyordu. Vak'a hakkında malûmatları olduğunu göster-mek isteyenler aktöre hiç bir za-man itimad etmediklerini iddia ediyorlardı. Bazı kimseler de bi-lâkis aktörü hararetle müdafaa ediyorlardı. Bu müddet zarfında iki polis müfettişi küçük bir kah-vede sükunetle tavla oynuyarak vakit geçiriyorlardı. Vazifeleri aktörü nezaret altında bulun-durmaktı.

İstintak hâkimini lüzumsuz bir istical göstererek işleri bozmak istemiyordu. Laumier'i sorguya çekmeden evvel ihtiyatla hare-ket etmek ve reddedilmez delil-ler toplamak istiyordu.

(Arkası var)

İstintak hâkimini lüzumsuz bir istical göstererek işleri bozmak istemiyordu. Laumier'i sorguya çekmeden evvel ihtiyatla hare-ket etmek ve reddedilmez delil-ler toplamak istiyordu.

(Arkası var)

İstintak hâkimini lüzumsuz bir istical göstererek işleri bozmak istemiyordu. Laumier'i sorguya çekmeden evvel ihtiyatla hare-ket etmek ve reddedilmez delil-ler toplamak istiyordu.

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

Nanemollanın Köşesi

Futbol bahsi ve Ahmed Rauf

Son Telgrafın sevimli fıkraçısı Ahmed Rauf, Selâmi İzzet Sedes'in «Futbolümüz ne âlemde?» başlıklı yazısını benimsiyememiş olacak ki kendine hâs nüktelerinden biri-ni daha karşımıza koymuş.. Hele Sami Karayel'in, Selâmi İzzetin futboldeki bilgisi hakkında:

«— Selâminin bu işe karışma-sından, futbolümüzün artık ne â-leimde olduğunu anlıyabilirsiniz.» diye cevap vermesi daha komik!..

Nanemolla:

— Sami, Selâminin eski bir fu-tbolcü olduğunu Kadıköyündeki es-ki Papazın çayırını, yani şimdiki Fener stadını ziyaretleri zama-nından bilir. dedi ve ilâve etti:

— Fakat Ahmed Rauf biraderi-miz, itiraf ettiği gibi futbolü an-lamadığı için Saminin ağzından verdiği cevapta fena basmış, amma kusura bakılmaz...

Harbin neticesi ne olabilir?

Hemen hemen herkes harbin neticesi hakkında fikir yürütme-ktedir. Bütün dünyanın meşgul ol-duğu bu mesele hakkında ileri sü-rülen mütealemlerin sonu hep «İn-giltere bu harbi kazanacaktır.» hükmü ile bitiyor.

Nanemollaya sorduk:

— Üstad, harbin sonu İngiltere lehinde bitecek diyordlar ne der-sin?

Nanemolla gülererek cevap verdi:

— Eğer bu hüküm hakikat ol-masaydı İngiltere harbe girmezdi. M. K.

ÖDRT ŞEHİR ARASINDA ATLETİZM MÜSABAKALARI

İstanbul 148 puanla birinci oldu

Fenerbahçe stadinde dört şehir ara-sında atletizm müsabakaları dün yapı-lmıştır. Teknik neticeleri bildiriyoruz:
100 metre: Muzaffer (İstanbul) 11,3
Cezmi (İstanbul) 11,5
200 metre: Muzaffer (İstanbul), 22,9
Cezmi (İstanbul)
800 metre: Rıza Maksut (İstanbul) 2,26
Galip (Ankara) 2,3
110 metre: Manialı: Faik (İstanbul) 16, Vasfi (İstanbul) 18,
400 metre manialı: Ragit (Ankara) 59,7, Faik (İstanbul)
800 metre: Ateş (İstanbul) 13,19
metre, Mehmet (İstanbul)
Çirit Ateş: Kemal (İstanbul) 52,93
metre, Şevket (Balıkesir) 50,70 me-tre,
Yüksek Atlama: Naci (İstanbul) 1,70
metre, Mehmet (İstanbul)
Çekik Atma: Balcı (Ankara) 33,40
metre, İzzet (İstanbul) 30,73 metre,
Sırik Atlama: Halit (İstanbul) 3,22
metre, Celâl (Ankara) 2,90 metre,
400 metre: 1 inci Ahmet (İstanbul) 53,59, 2 inci Ancos (İstanbul),
1500 metre: Rıza Maksut (İstanbul) 4,27, Veli Demir (İstanbul),
5000 metre: 1 — Mustafa (Ankara) 16,06, 2 — Artan (İstanbul),
4X100: 1 — İstanbul 45,5 saniye, 2 — Ankara 46,4
4X400: 1 — Ankara 3,39,04, 2 — İstanbul 3,41,5
Disk Atma: 1 — Ateş (İstanbul) 36,59
metre, 2 — Yavru (İstanbul) 34,31,
Uzun Atlama: 1 — Ömer (İstanbul) 6,54, 2 — Çaroğlu (İstanbul) 6,39,5
3 Adım Atlama: 1 — Yavru (İstan-bul) 13,55, 2 — Ömer (İstanbul) 12,90
Neticede İstanbul atletleri: 148 pu-anla birinci, Ankara 100 puanla ikn-ci, Balıkesir 17 puanla üçüncü.
İzmir takımı iştirak etmemiştir.

D. Deniz Yolları İşletme U. M. ilânları

5 Mayıstan 12 Mayısa kadar muhtelif hat-lara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

Karadeniz hattına	Salı 12 de (Ege), Perşembe 12 de (Tari) ve Pazar 16 da (Karadeniz). Galata rıhtımından.
Bartın hattına	Salı 18 de (Çanakkale), Cumartesi 18 de (Anafarta). Sirkeci rıhtımın-dan.
Mudanya hattına	Pazartesi, Salı 9.50 de (Trak), Çar-şamba, Perşembe, Cuma 16 da (Ma-rakaz), Cumartesi 14 de (Sus) ve Pazar 9.50 de (Marakaz). Perşembe günü Tophaneden diğer günler Ga-lata rıhtımından.
Bandırma hattına	Pazartesi, Çarşamba, Cuma 8.15 de (Sus). Galata rıhtımından, Ayrica Çarşamba 20 de (Anafarta) ve Cu-martesi 20 de (Çanakkale). Tophane rıhtımından.
Karabiga hattına	Salı ve Cuma 19 da (Seyyar). Top-hane rıhtımından
İmroz hattına	Pazar 9 da (Antalya). Tophane rıh-tımından.
Ayyalık hattına	Çarşamba 15 de (Bursa), Cumartesi 15 de (Saadet). Sirkeci rıhtımından. Pazar 11 de (İzmir). Galata rıhtı-mından.
İzmir sürat hattına	Perşembe 13 de (Kadef). Galata rıh-tımından.
İzmir aralık postası	Perşembe 9 da (Mersin). Tophane rıhtımından.
Çanakkale ilâve posta	

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon nu-maraları yazılı Acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata Baş Acenteliği	Galata rıhtımı, Limanlar Umum Mü-dürlüğü binası altında. 42362
Galata Şube	Galata rıhtımı, Mıntaka Liman Re-islili binası altında. 40133
Sirkeci	Sirkeci, Yolcu Salonu. 22740

Adalar - Anadolu - Yalova hattı İlbahar tarifiesi

5 Mayıs 941 pazartesi gününden itibaren Adalar - Anadolu - Yalova hattı-na ilkbahar tarifiesi tatbik oluncaktır. Yeni tarife iskelelere asılmıştır.

(3442)

